

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

**Višegodišnji Akcioni plan
za sprovođenje Industrijske politike Crne Gore do 2020. godine**

Podgorica, jun 2016. godine

UVOD

Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa Programom rada Vlade za 2016. godinu, u saradnji sa resornim institucijama pripremlilo dokument Industrijska politika Crne Gore do 2020. godine sa **višegodišnjim Akcionim planom za njeno sprovođenje za period 2016-2020.**

U cilju kreiranja uslova za povećanje konkurentnosti crnogorske ekonomije, industrijska politika ima težnju da otkloni strukturne disbalanse i sektorske neravnoteže, kao i da prevaziđe problem uske proizvodne baze. Uzimajući u obzir da je crnogorska ekonomija prije svega zasnovana na uslugama, politikom modernog industrijskog razvoja će se iskoristiti novi izvori ekonomskog rasta, podsticati resursna efikasnost i omogućiti usmjeravanje industrije prema proizvodnji sa većom dodatom vrijednošću.

Planirane aktivnosti višegodišnjeg Akcionog plana su razvrstane po strateškim ciljevima definisanim politikom i odnose se na:

- 1. Konkurentnost industrije:** Bolje poslovno okruženje i uslovi za industrijsku konkurentnost i održivost, uključujući turizam i druge sektore sa visokom dodatom vrijednošću;
- 2. Investicije i finansije za modernizaciju industrije:** Unaprijeđen investicioni okvir za modernizaciju industrije kroz bolji pristup, raspoloživost i dostupnost finansijama;
- 3. Inovacije i preduzetništvo:** Promocija preduzetništva i preduzetničke kulture za inovacije i stabilan ekonomski rast, povećanje produktivnosti i zaposlenosti i
- 4. Pristup tržištu:** Pojednostavljene procedura za trgovinu i poslovni pristup domaćem i međunarodnim tržištima.

Uspješna realizacija politike i postavljenih ciljeva doprinijeće rastu sljedećih ekonomskih pokazatelja:

- povećanje učešća industrije u BDP-u,
- povećanje broja zaposlenih u sektoru industrije,
- povećanje učešća industrije u ukupnom izvozu,
- bolji rang u Izvještaju Svjetskog ekonomskog foruma (WEF-a) o globalnoj konkurentnosti,
- bolji rang u Izvještaju Svjetske banke o lakoći poslovanja,
- bolji rang u Globalnom indeksu preduzetništva i razvijenosti.

Ispunjavanje navedenih ciljeva ostvariće se kroz institucionalnu i međuresorsku saradnju, pri čemu će se omogućiti dugoročno stabilan razvoj industrijskih sektora Crne Gore, kako onih za koje sada smatramo da su značajni, tako i onih koji će u budućem vremenu dobiti na značaju i razviti se u važne, a možda i noseće industrijske sektore u Crnoj Gori. Uz to, njihovom realizacijom stvaraju se pretpostavke za veće zapošljavanje i ravnomjerniji regionalni razvoj, što su jedni od primarnih ciljeva opšte ekonomske politike Vlade Crne Gore.

STRATEŠKI CILJ 1. KONKURENTNOST INDUSTRIJE

- **R1.1: Unaprijeđena međunarodna ekonomska konkurentnost**
- **R1.2: Unaprijeđeni ambijent za poslovanje svih preduzeća i preduzetnika**
- **R1.3: Napredak u ostvarivanju relevantnih ciljeva iz strategija Evropa 2020 i Jugoistočna Evropa 2020**

Broj	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti - Referentna početna vrijednost 2015 - Ciljna vrijednost 2018	Izvori verifikacije	Nadležnost	Periodi/ Izvor finansiranja ⁱⁱ
Podcilj 1.1: UNAPRJEĐENJE FIZIČKOG KAPITALA – ENERGETIKA, ICT, SIROVINE I TEHNOLOGIJA ZA KONKURENTNA PREDUZEĆA Prioriteti: <ul style="list-style-type: none"> • Sigurnost snabdijevanja, razvoj konkurentnog tržišta energije i održiv energetski razvoj • Uspostavljanje Crne Gore kao digitalne države i prepoznavanje društvenog i ekonomskog potencijal ICT-a i broadband-a • Uvođenje savremenih tehnologija i valorizacija upotrebe raspoloživih sirovina u prioritetnim sektorima kroz više faze prerade u cilju snabdijevanja tržišta visokokvalitetnim proizvodima 						
1.1.1. Mjera: Efikasna valorizacija energetskih potencijala Rezultat: Završena rekonstrukcija i revitalizacija postojećih i obezbijeđeni uslovi za izgradnju novih energetskih kapaciteta, uključujući izgradnju malih hidroelektrana, vjetroelektrana i kapaciteta za korišćenje solarne energije						
1.1.1.1.	Revitalizovati postojeće i izgraditi nove energetske infrastrukturne kapacitete	<ul style="list-style-type: none"> • Izvršena revitalizacija hidroelektrana (HE Piva, HE Perućica, termoelektrane TE Pljevlja i malih hidroelektrana) • Izgrađene male hidroelektrane HE i vjetroelektrane VE • Obezbijeđeno stalno, sigurno, kvalitetno i raznovrsno snabdijevanje energijom u cilju uravnotežavanja isporuke sa zahtjevima preduzeća i međunarodnim tehničkim standardima • Smanjeni gubici i negativni uticaji na životnu sredinu 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj hidroelektrana koje su revitalizovane/stepen ostvarenosti investiranja u revitalizaciju <p>Referentna polazna vrijednost 2015: započeta revitalizacija HE Piva, HE Perućica Ciljna vrijednost 2018: završena revitalizacija HE Piva/75% realizacija investicije; HE Perućica/50% realizacija investicije</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj termoelektrana koje su revitalizovane/stepen ostvarenosti investiranja u revitalizaciju <p>Referentna polazna vrijednost 2015: započeta revitalizacija TE Pljevlja Ciljna vrijednost 2017: završena</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj ME/Akcionni plan za implementaciju Strategije razvoja energetike do 2030 	Vodeća institucija: ME Ključni partner: EPCG, CGES, TERNA, ostali investitori	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> • A,F

			<p>revitalizacija/100% ostvarenosti investicija</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj malih HE koje su revitalizovane/stepen ostvarenosti investiranja u revitalizaciju <p>Referentna polazna vrijednost 2015: nema revitalizovanih malih HE Ciljna vrijednost 2018: 7 malih HE/100% ostvarenosti investicija</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj izgrađenih malih HE/stepen ostvarenosti investiranja u izgradnju malih HE <p>Referentna polazna vrijednost zaključno sa 2015: 14 izgrađenih malih HE Ciljna vrijednost 2018: najmanje 1 mala HE/65% stepen ostvarenosti investiranja u izgradnju malih HE</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj izgrađenih VE/stepen realizacije investicija u izgradnju VE <p>Referentna polazna vrijednost 2015: nema izgrađenih VE Ciljna vrijednost 2018: 2 izgrađene VE/80% stepen realizacije investicije u izgradnju VE</p>			
1.1.2. Mjera: Upotreba ICT za razvoj konkurentne industrije						
Rezultat: Uspostavljanje infrastrukture i uslova da preduzeća i zaposleni unaprijede svoje svakodnevno poslovanje povećanjem korišćenja savremenih ICT, na prostoru cijele Crne Gore						
1.1.2.1.	Razviti nacionalnu broadband mrežu	<ul style="list-style-type: none"> Otvoren pristup sa velikim brzinama svim 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Garantovan broadband pristup (agnostik pristup) 	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj MIDT/Izvještaj o 	Vodeća institucija: MIDT	2016 <ul style="list-style-type: none"> A,C

		<p>preduzećima u Crnoj Gori u cilju proširenja tržišta i obezbjeđenja boljih usluga po povoljnijim cijenama</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postavljanje kvalitetnog širokopojasnog internet pristupa u cilju olakšavanja/unapređenja poslovanja 	<p>preduzećima</p> <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 94.3% preduzeća ima pristup internetu, a 10% korisnika broadbanda ima pristup veći od 10Mbps</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 100% preduzeća ima pristup internetu, Povećanje brzine broadband u odnosu na 2015. godinu za najmanje 10% sa pristupom većim od 30Mbps</p>	<p>realizaciji Strategije razvoja informacionog društva 2012-2016</p>	<p>Ključni partner: Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost</p>	
1.1.2.2.	<p>Uspostaviti i obezbijediti funkcionisanje jedinstvene kontaktne tačke za pružanje informacija i elektronsko pružanje usluga privredi u cilju podizanja njihove konkurentnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena dostupnost i sadržaj portala e-Uprava.me 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Obezbijeđena dostupnost najviše korišćenim elektronskim uslugama državne uprave od 200 servisa do 2016. godine <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 129 usluga Ciljna vrijednost 2018: 450 usluga</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MIDT 	<p>Vodeća institucija: MIDT</p> <p>Ključni partneri: Državni organi i institucije</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,C
<p>1.1.3. Mjera: Veća raspoloživost sirovina za prioritetne sektore</p> <p>Rezultat: Upotreba raspoloživih sirovina u prerađivačkoj industriji kroz proizvodnju sa višim fazama prerade</p>						
1.1.3.1.	<p>Podsticati ulaganja u više faze prerade i marketinga prehrambenih proizvoda kroz dodjelu grantova (IPARD program i IPARD like projekat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povećana dodata vrijednost u prehrambenoj industriji • Poboljšan kvalitet prehrambenih proizvoda • Povećana konkurentnost u industriji prerade hrane i raznovrsnost proizvoda na tržištu • Unaprijeđenje standarda bezbjednosti hrane, fitosanitarnih i sanitarnih standarda 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Ukupan broj podržanih projekata <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 projekata Ciljna vrijednost 2018: 100 projekata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MPRR 	<p>Vodeća institucija: MPRR</p> <p>Ključni partneri: ME-Direkcija za razvoj MSP, PKCG, IRFCG</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,B,C,F
1.1.3.2.	<p>Unaprijediti ponudu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Povećana raspoloživost i 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Godišnja stopa rasta 	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Podaci MONSTAT 	<p>Vodeća institucija:</p>	<p>2016-2020</p>

	drvene sirovine sa ciljem njene bolje dostupnosti za drvoprerađivače	prodaja drvene sirovine	posjećene drvene sirovine Referentna polazna vrijednost 2015: 613.670 m3 Ciljna vrijednost 2018: povećanje od 11% u odnosu na 2015		MPRR Ključni partner: Poslovne asocijacije	• A,E
1.1.3.3.	Razvoj i podsticanje privrede kroz efikasnije upravljanje mineralnim sirovinama	<ul style="list-style-type: none"> Povećan obim proizvodnje mineralnih sirovina, po vrstama Povećan broj dodijeljenih koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina Veća zaštita prava potrošača i veća konkurentnost legalnih proizvođača - koncesionara 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Godišnji obim proizvodnje mineralnih sirovina Referentna polazna vrijednost 2014: TG kamen: 653.507 m3 AG kamen: 5.851,38 m3 Šljunak i pijesak: 39.381 m3 Mrki ugalj: 0 Mrkolignitni ugalj: 1.650.037 t Crveni boksit: 0 Bijeli boksit: 2.086,28 t Olovo i cink: 968.428 t Ciljna vrijednost (kumulativno) 2015-2018: TG kamen: 1.187.190 m3 AG kamen: 28.990 m3 Šljunak i pijesak: 18.000 m3 Mrki ugalj: 640.000 t Mrkolignitni ugalj: 6.000.000 t Crveni boksit: 1.200.000 t Bijeli boksit: 10.000 t Olovo i cink: 2.040.000 t	<ul style="list-style-type: none"> IV: Podaci MONSTAT, Izvještaj ME 	Vodeća institucija: ME Ključni partner: Privredna društva-koncesionari	2016-2020 • F
1.1.4. Mjera: Uvođenje savremenih tehnologija u prioritetnim sektorima						
Rezultat: Stvoreni uslovi da preduzeća u prioritetnim sektorima uvode i primjenjuju tehnologiju koja omogućava stvaranje dodate vrijednosti						
1.1.4.1.	Kreirati i realizovati Pilot Program podrške za modernizaciju industrije (kombinovani model finansiranja kupovine opreme realizovan	<ul style="list-style-type: none"> Povećan obim investicija u modernizaciju industrije Unaprijeđene i modernizovane operativne aktivnosti, efikasnost i produktivnost Unaprijeđeni tehnološki kapaciteti 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj preduzeća koji je podržan u okviru Programa Referentna polazna vrijednost 2015: 0 (Program počinje u 2016) Ciljna vrijednost 2018: najmanje 10 podržanih preduzeća	<ul style="list-style-type: none"> IV: Program IV: Izvještaj ME 	Vodeća institucija: ME Ključni partneri: IRFCG,MPRR,MN	2016-2018 • A,C,F

	kroz kofinansiranje grant podrške od strane ME sa kreditnim aranžmanom IRF)		<ul style="list-style-type: none"> IO: Vrijednost ukupne podrške kroz grantove <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 (Program počinje u 2016) Ciljna vrijednost 2018: oko 300.000€ (predviđeni iznos u zavisnosti od rezultata Pilot programa)</p>			
1.1.4.2.	Obezbijediti nacionalnu podršku za razvoj novih tehnologija/inoviranje postojećih kroz programe EU	<ul style="list-style-type: none"> Obezbijedeni nacionalni grantovi u okviru poziva za kofinansiranje naučno-istraživačkih aktivnosti za projekte koji se odnose na razvoj novih tehnologija i inoviranje postojećih kroz H2020, Eureka 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj uspješno finansiranih projektnih predloga sa učešćem preduzeća u EUREKA (ICT) <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 1 Ciljna vrijednost 2018: najmanje 4 preduzeća</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj finansiranih projektnih prijedloga sa učešćem preduzeća u H2020 <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: najmanje 2 preduzeća</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj MN 	Vodeća institucija: MN Ključni partneri: Licencirane naučno-istraživačke ustanove, preduzeća, ministarstva	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A, B, C, D, F
Podcilj 1.2: RAZVOJ LJUDSKOG KAPITALA I VJEŠTINA ZA KONKURENTNOST INDUSTRIJE Prioriteti: <ul style="list-style-type: none"> Povezivanje visokog obrazovanja i privrede, uspostavljanje modela cjeloživotnog učenja i podizanje preduzetničko-inovativnog karaktera obrazovanja Unaprjeđenje znanja, vještina i kompetencija u cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja i povećanja konkurentnosti kroz formalno obrazovanje, neformalno učenje i osposobljavanje 						
1.2.1. Mjera: Obrazovanje u skladu sa potrebama tržišta rada Rezultat: Uspostavljen sistem kreiranja potrebnih znanja i vještina u skladu sa potrebama privrede i promovisanje koncepta cjeloživotnog učenja						
1.2.1.1.	Modernizovati obrazovne programe stručnog obrazovanja nivoa III i IV u oblasti industrije	<ul style="list-style-type: none"> Obrazovni programi stručnog obrazovanja nivoa III i IV iz oblasti mašinstva, elektrotehnike, prerade hrane, građevine i dr, usklađeni sa potrebama tržišta rada 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj inoviranih obrazovnih programa <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 5 inoviranih obrazovnih programa Ciljna vrijednost 2018: 25</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj MP 	Vodeća institucija: MP Ključni partneri: Obrazovne ustanove	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A,C

1.2.1.2.	Izrada standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada u oblastima energetike, telekomunikacija, prerađivačke industrije, prerade hrane i građevinarstvo	<ul style="list-style-type: none"> Definisani ishodi učenja Stvoren osnov za objektivnu provjeru postignuća učenja 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj standarda zanimanja <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 248 standarda zanimanja Ciljna vrijednost 2018: najmanje još 288 standarda zanimanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Odluke Savjeta za Kvalifikacije (za standard zanimanja i standard kvalifikacija) i Nacionalnog Savjeta za kvalifikacije (za obrazovne programe) 	<p>Vodeća institucija: MP</p> <p>Ključni partneri: CSO, Savjet za kvalifikacije, Sektorske komisije, Obrazovne ustanove, Udruženja poslodavaca</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> A,C
1.2.1.3.	Modernizovati i promovisati studijske programe u skladu sa potrebama tržišta rada, sa posebnim naglaskom na prirodne i tehničke nauke	<ul style="list-style-type: none"> Modularizovani studijski programi 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Definisani ishodi učenja za studijske programe na ustanovama visokog obrazovanja sa stanovišta predmeta <p>Referentna polazna vrijednost 2015: svi studijski programi na ustanovama visokog obrazovanja urađeni na osnovu ishoda učenja Ciljna vrijednost 2018: svi studijski programi na ustanovama visokog obrazovanja inovirani i urađeni na osnovu ishoda učenja</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj svršenih studenata iz oblasti prirodnih i tehničkih nauka <p>Referentna polazna vrijednost 2015: oko 700 studenata Ciljna vrijednost 2018: 2100</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj MP 	<p>Vodeća institucija: MP</p> <p>Ključni partneri: Obrazovne ustanove</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> A,C
1.2.1.4.	Unapređenje kvaliteta praktičnog rada (cjeloživotno učenje kroz rad) u	<ul style="list-style-type: none"> Povećano učešće (%) programa u kojima učenici srednjih stručnih škola raspolažu praktičnim radom kod poslodavca 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Procenat tehničkih škola koje imaju praktičan rad kod poslodavca <p>Referentna polazna vrijednost 2015:</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaji kompetentnih ustanova u vezi osnivanja spoljašnje kontrole škola 	<p>Vodeće institucije: MP, Centar za stručno obrazovanje</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> A,C

	oblastima energetike, telekomunikacije, prerađivačke industrije, prerada hrane i građevinarstvo	(preduzeće), zajedno sa poboljšanim kvalitetom realizacije prakse <ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena saradnja između škola i poslodavaca • Unaprijeđene vještine u sektoru industrije kao i sposobnosti učenika srednjih stručnih škola • Brži prelazak iz obrazovanja do posla 	60% Ciljna vrijednost 2018: 75%		Ključni partneri: Obrazovne ustanove	
1.2.2. Mjera: Usklađivanje obrazovne ponude sa potrebama tržišta rada, kao i poboljšanje dostupnosti sticanja kvalifikacija različitim ciljnim grupama						
Rezultat: Stvoreni uslovi za unaprijeđenje tržišta rada koje omogućava jačanje kapaciteta i vještina, veću mobilnost radne snage, zapošljavanje i otvaranje novih radnih mjesta						
1.2.2.1.	Realizovati program podsticanja zapošljavanja u industriji i sektorima koji podržavaju industrijski razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • Povećano samozapošljavanje i zapošljavanje u industriji i sektorima koji podržavaju industrijski razvoj (prerađivačka industrija, rudarstvo i građevinarstvo) kroz dodjelu kredita za otvaranje novih preduzeća i zapošljavanje u okviru postojećih. Kreditna podrška je u iznosu od 5.000€ po radnom mjestu. 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj samozaposlenih i zaposlenih u sektoru industrije Referentna polazna vrijednost 2015: 9 lica Ciljna vrijednost 2018: 17 lica	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj o evaluaciji programa ZZCG 	Vodeća institucija: MRSS	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> • A
1.2.2.2.	Realizovati program obrazovanja i osposobljavanja za lica koja traže zaposlenje u skladu sa potrebama razvoja industrije	<ul style="list-style-type: none"> • Stečene nove stručne kvalifikacije, znanja i vještine lica koja su završila programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih (programi sticanja stručnih kvalifikacija, kao i znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova u turizmu, građevinarstvu, preradi hrane, saobraćaju i drugim sektorima koji podržavaju razvoj 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj osoba koje su završile programe i treninge Referentna polazna vrijednost 2015: 300 lica Ciljna vrijednost 2018: 1.000 lica	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj o evaluaciji programa ZZCG, certifikati o završenoj obuci 	Vodeća institucija: ZZCG	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> • A,C,F

		industrije)				
Podcilj 1.3: UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG AMBIJENTA						
Prioriteti:						
<ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje postojećeg regulatornog okvira i poslovnog ambijenta • Uspostavljanje i unaprjeđenje neophodne osnovne poslovne infrastrukture 						
1.3.1. Mjera: Unaprijeđenje regulatornog okvira i poslovnog ambijenta						
Rezultat: Unaprijeđen poslovni ambijent kreiranjem jasnog i predvidivog regulatornog okvira, uz smanjenje troškova poslovanja, postizanje visokog stepena automatizacije i upotrebe principa e-uprave						
1.3.1.1.	Realizovati preporuke iz Akcionog plana „Giljotine“ propisa koji se odnose na oblast industrije	<ul style="list-style-type: none"> • Implementacija definisanih oko 195 preporuka u oblasti industrije koje se odnose na izmjenu oko 60 propisa iz oblasti industrije 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj implementiranih preporuka u oblasti industrije <p>Referentna polazna vrijednost (zaključno sa 2015. godinom): 125 implementiranih preporuka u oblasti industrije Ciljna vrijednost 2018: oko 70 preporuka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MF 	Vodeća institucija: MF	2016-2018 <ul style="list-style-type: none"> • A
1.3.1.2.	Uvođenje potpune online registracije preduzeća i širenje registracije na 8 područnih jedinica za registraciju	<ul style="list-style-type: none"> • Pojednostavljena procedura registracije 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Napredak u rangu Doing Business Svjetske banke u indikatoru "registracija preduzeća" <p>Referentna polazna vrijednost Izvještaj Doing business 2015/2016: rang 59 Ciljna vrijednost Izvještaj Doing business 2018/2019: rang < 10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj Svjetske Banke, Izvještaj Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi 	Vodeća institucija: MF	2016-2018 <ul style="list-style-type: none"> • A <p>Ključni partner: Savjet za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi</p>
1.3.1.3.	Skraćenje rokova za registraciju nepokretnosti u katastru povećanjem efikasnosti katastarsa	<ul style="list-style-type: none"> • Pojednostavljena procedura registracije nepokretnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Napredak u rangu Doing Business Svjetske banke u indikatoru "registracija nepokretnosti" <p>Referentna polazna vrijednost Izvještaj Doing business 2015/2016: rang 79 Ciljna vrijednost Izvještaj Doing business 2018/2019: rang < 30</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj Svjetske Banke, Izvještaj Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi 	Vodeća institucija: MF/Uprava za nekretnine	2016-2018 <ul style="list-style-type: none"> • A <p>Ključni partner: Savjet za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih</p>

					reformi	
1.3.1.4.	Uvođenje elektronskog poslovanja u proces izdavanja građevinske dozvole	<ul style="list-style-type: none"> Pojednostavljena procedura izdavanja građevinske dozvole 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Napredak u rangu Doing Business Svjetske banke u indikatoru "građevinska dozvola" <p>Referentna polazna vrijednost Izveštaj Doing business 2015/2016: rang 91 Ciljna vrijednost Izveštaj Doing business 2018/2019: rang < 50</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izveštaj Svjetske Banke, Izveštaj Savjeta za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi 	<p>Vodeća institucija: MF/MORT</p> <p>Ključni partner: Savjet za unapređenje poslovnog ambijenta, regulatornih i strukturnih reformi</p>	<p>2016-2017</p> <ul style="list-style-type: none"> A
1.3.2. Mjera: Razvoj poslovne infrastrukture u skladu sa potrebama preduzeća						
Rezultat: Podignut nivo poslovnih aktivnosti preduzeća u prioritetnim sektorima u okviru unaprijeđenih usluga koje pružaju biznis zone, tehnološki park, inkubatori, biznis centri						
1.3.2.1.	Implementirati Uredbu o biznis zonama	<ul style="list-style-type: none"> Tehnička podrška za pripremu za investiranje u biznis zone u 9 opština Izmjena i dopuna Uredbe o biznis zonama u cilju osnivanja i upravljanja biznis zonama od lokalnog i nacionalnog interesa za Crnu Goru Unaprijeđena podrška za promociju mogućnosti za investiciona ulaganja u biznis zonama 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj podržanih biznis zona obuhvaćenih tehničkom podrškom za izradu preinvesticionih studija <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 9</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj proglašanih zona sa statusom zona od nacionalnog interesa <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 6 zona u 4 opštine</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj održanih promotivnih događaja <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 1 Ciljna vrijednost 2018: 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izveštaj ME 	<p>Vodeća institucija: ME</p> <p>Ključni partner: Lokalne samouprave</p>	<p>2016-2018</p> <ul style="list-style-type: none"> A,F

			<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj preduzeća u okviru biznis zona/% povećanje prometa preduzeća <p>Referentna polazna vrijednost 2015: / Ciljna vrijednost 2018: 3-5 preduzeća/povećanje prometa od 5%</p>			
1.3.2.2.	Projekat uspostavljanja prvog Naučno-tehnološkog parka u Crnoj Gori	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijeđena institucionalna infrastruktura NTP Nikšić završetkom izgradnje IPC Nikšić i početkom radova na centralnoj jedinici u Podgorici Ojačani naučni i privredni kapaciteti i veza nauke i privrede i unaprijeđena komercijalizacija istraživanja 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Uspostavljen IPC "Tehnopolis" u Nikšiću/broj preduzeća-stanara (započeti radovi na izgradnji) <p>Referentna polazna vrijednost 2015: započeti radovi na izgradnji IPC Tehnopolis u Nikšiću Ciljna vrijednost 2018: izgrađen IPC Tehnopolis Nikšić/12 preduzeća – stanara</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Započeti radovi na rekonstrukciji/izgradnji NTP u Podgorici–centralna jedinica <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0/0 Ciljna vrijednost 2018: centralna jedinica NTP u Podgorici u rekonstrukciji/izgradnji</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj MN 	<p>Vodeća institucija: MN</p> <p>Ključni partneri: Licencirane naučno-istraživačke ustanove, preduzeća</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> A,C,E
1.3.2.3.	Unaprijediti kapacitete Biznis centara i inkubatora za pružanje usluga kompanijama	<ul style="list-style-type: none"> Pružene usluge kompanijama Povećan broj stanara inkubatora 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj pruženih konsultantskih usluga od strane biznis centara <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 50 Ciljna vrijednost 2018: 70</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj usluga koje pruža inkubator za privredu 	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj Direkcija za razvoj MSP 	<p>Vodeća institucija: ME-Direkcija za razvoj MSP</p> <p>Ključni partner: Lokalne samouprave/ Inkubator/Biznis centar Bar, Inkubator Berane</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> A,C,F

			<p>Referentna polazna vrijednost 2015: 40 Ciljna vrijednost 2018: 80</p> <ul style="list-style-type: none">• IO: Broj preduzeća-stanara inkubatora <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 35 Ciljna vrijednost 2018: 40</p>			
--	--	--	--	--	--	--

STRATEŠKI CILJ 2. INVESTICIJE I FINANSIJE ZA MODERNIZACIJU INDUSTRIJE

- R2.1: Bolja raspoloživost, dostupnost i pristup finansijama za preduzeća
- R2.2: Poboljšano finansiranje za inovativna preduzeća
- R2.3: Veće direktne investicije u prioritetne sektore

Broj	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti -Referentna početna vrijednost 2015 -Ciljna vrijednost 2018	Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
Podcilj 2.1: UNAPRIJEĐENJE PRISTUPA FINANSIRANJU ZA KONKURENTNA I INOVATIVNA PREDUZEĆA Prioriteti: <ul style="list-style-type: none"> • Poboljšanje pristupa tržištu kapitala • Dinamiziranje aktivnosti bankarskog sektora • Razvoj novih finansijskih instrumenata 						
2.1.1. Mjera: Uključivanje IRFCG u finansijske programe EU koji će omogućiti razvoj novih finansijskih instrumenata Rezultat: Proširena sveukupna ponuda IRFCG, kao i korišćenje raspoloživih programa EU						
2.1.1.1.	Obezbijediti kredite za razvoj preduzeća u prioritetnim oblastima industrije	<ul style="list-style-type: none"> • Plasirana kreditna sredstva za unaprjeđenje kapaciteta preduzeća u prioritetnim oblastima industrije (prerađivačka industrija, turizam, usluge) sa povoljnim kamatnim stopama (2,5-5%) 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj podržanih preduzeća kroz kreditne aranžmane/iznos plasiranih sredstava <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 220/62,8 mil€ Ciljna vrijednost 2018: Broj podržanih preduzeća kroz kreditne aranžmane uvećan za 20%/Iznos plasiranih sredstava veći za 20%</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj novoosnovanih preduzeća iz industrije <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 8 preduzeća Ciljna vrijednost 2018: 10 ili više preduzeća</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Godišnji Izvještaj IRFCG 	Vodeća institucija: IRFCG	2016-2020 • A,E
2.1.1.2.	Realizovati finansijsku podršku za poboljšanje likvidnosti u prioritetnim	<ul style="list-style-type: none"> • Plasirana finansijska sredstva za poboljšanje likvidnosti preduzeća u prioritetnim oblastima 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj podržanih preduzeća (Broj potpisanih Ugovora) kroz faktoring aranžmane 	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Godišnji Izvještaj IRFCG 	Vodeća institucija: IRFCG	2016-2020 • A,E

	oblastima industrije kroz factoring aranžmane	industrije	Referentna polazna vrijednost 2015: 25 preduzeća iz sektora industrije Ciljna vrijednost 2018: 30 ili više preduzeća			
2.1.1.3.	Realizovati kreditnu liniju za ulaganja u ICT sektor i kreditiranje visokoškolaca	<ul style="list-style-type: none"> Plasirana finansijska sredstva u okviru novih kreditnih linija za unaprjeđenje ICT i zapošljavanje visokoškolaca u oblastima industrije 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj podržanih preduzeća iz ICT sektora <p>Referentna početna vrijednost 2015: 0 (kreditna linija počinje sa realizacijom u 2016) Ciljna vrijednost 2016: do 5 preduzeća Ciljna vrijednost 2018: do 10 preduzeća</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Obim kreditne podrške (plasman) <p>Referentna početna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2016: plasman do 0,5% ukupnog plasmana za 2016. godinu Ciljna vrijednost 2018: povećanje od 10% u odnosu na 2016</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj novoosnovanih preduzeća od strane visokoškolaca u sektoru industrije <p>Referentna početna vrijednost 2015: 0 (kreditna linija počinje sa realizacijom u 2016) Ciljna vrijednost 2016: 5 ili više novih preduzeća se očekuje da će biti osnovano u 2016. godini Ciljna vrijednost 2018: povećanje od 10 ili više preduzeća u odnosu</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Godišnji Izvještaj IRFCG 	Vodeća institucija: IRFCG	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A,E

			na 2016. godinu <ul style="list-style-type: none"> IO: Obim kreditne podrške Referentna početna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2016: 1% od ukupnog iznosa plasmana za 2016. Ciljna vrijednost 2018: povećanje od 10% u odnosu na 2016. godinu			
2.1.1.4	Realizovati nove finansijske instrumente iz raspoloživih COSME fondova	<ul style="list-style-type: none"> Potpisan sporazum sa finansijskim institucijama iz EU o korišćenju finansijskih instrumenata COSME programa za finansiranje prioriternih oblasti u industriji Podrška finansijskim institucijama da učestvuju u COSME finansijskim instrumentima 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj potpisanih aplikacija COSME/broj novih finansijskih instrumenata (kreditne garancije) Referentna početna vrijednost 2015: 1/1 Ciljna vrijednost 2018: najmanje 2 aplikacije/1	<ul style="list-style-type: none"> IV: Godišnji Izvještaj IRFCG/Komercijalne banke 	Vodeća institucija: IRFCG/Komercijalne banke	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A,E
2.1.2. Mjera: Kreiranje novih finansijskih instrumenata za ulaganja u vlasnički kapital za inovativna i brzorastuća preduzeća, garantne šeme koju mogu da koriste banke, na osnovu raspoloživih programa EU za region Zapadnog Balkana i priprema infrastrukturnih investicionih projekata Rezultat: Uspostavljanje novih finansijskih instrumenata, posebno usmjerenih ka inovativnim i brzorastućim preduzećima i realizacija infrastrukturnih projekata						
2.1.2.1.	Uspostaviti instrumente finansijske podrške za inovativna i brzorastuća preduzeća kroz ulaganje u vlasnički kapital	<ul style="list-style-type: none"> Realizovana ulaganja u vlasnički kapital preduzeća kroz instrumente WB EDIF programa Osnivanje ENIF fonda za inovativna preduzeća sa investitorima iz Crne Gore i nacionalnim finansijskim učesćem Finansiranje start-upova i MSP-a iz ENIF fonda kroz vlasnički kapital 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj podržanih preduzeća kroz ulaganje u vlasnički kapital Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 5 start-upova/MSP-a	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj IRFCG/ME 	Vodeće institucije: ME/MF Ključni partneri: IRFCG	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> E
2.1.2.2.	Kandidovati prioritne	<ul style="list-style-type: none"> Povećanje investicija kroz razvoj infrastrukture za 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj projekata koji se trenutno implementiraju i 	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaji Nacionalne 	Vodeća institucija: Relevantna Ministarstva	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A,C,E

	infrastrukturne investicione projekte koji se odnose na industriju za implementaciju u okviru Zapadnobalkanskog investicionog okvira (WBIF)	<p>projekte sa jedinstvene liste prioritetnih projekata (SPP-14 projekta) u oblastima energetike, saobraćaja, zaštite životne sredine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jačanje kapaciteta za podršku pripreme i implementacije prioritetnih infrastrukturnih projekata 	<p>njihova ukupna vrijednost (%)</p> <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: Indikativni broj predloženih projekata za investiranje -4 (indikativno u odnosu na ukupan budžet sa SPP-36% planiranih investicija)</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj institucija za jačanje kapaciteta za podršku <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 7</p>	investicione komisije/Sekretarijat za razvojne projekte	<p>(6), sektorske radne grupe</p> <p>Ključni partneri: Nacionalna investiciona komisija/Sekretarijat za razvojne projekte, MVPEI, WBIF</p>	
<p>Podcilj 2.2: PODSTICANJE DIREKTNIH INVESTICIJA U PRIORITETNE SEKTORE</p> <p>Prioritet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obezbijediti odgovarajući okvir i uslove za privlačenje novih investicija 						
<p>2.2.1. Mjera: Promocija i komunikacija za privlačenje investicija u ciljanim sektorima, kao i primjena Uredbe o podsticanju direktnih investicija</p> <p>Rezultati: Podizanje nivoa direktnih investicija u prioritetne sektore; otvorena nova radna mjesta u prioritetnim sektorima i manje razvijenim područjima</p>						
2.2.1.1.	Implementirati Uredbu o podsticanju direktnih investicija	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacija investicionih projekata uz dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija, putem direktnog finansijskog subvencioniranja investitora • Povećan broj radnih mjesta • Sprovedene aktivnosti podrške i promotivne aktivnosti za implementaciju Uredbe o podsticanju direktnih investicija 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj potpisanih ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje direktnih investicija <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 10</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj ugovorima predviđenih radnih mjesta ostvarenih investicionim projektima <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 293</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj ME/Sekretarijat za razvojne projekte 	<p>Vodeće institucije: ME, Sekretarijat za razvojne projekte</p> <p>Ključni partneri: Privredna društva (Podnosioci prijava), Komisija za kontrolu državne pomoći, Poreska uprava, Uprava carina, CRPS, Ministarstvo pravde, Ministarstvo finansija</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,F

STRATEŠKI CILJ 3. INOVACIJE I PREDUZETNIŠTVO

- R3.1: Rast preduzeća kroz inovacije u okviru prioriternih sektora
- R3.2: Bolja povezanost istraživanja i industrije u cilju veće inovativnosti preduzeća
- R3.3: Djelotvorna podrška poslovanju koja se pruža preduzećima i preduzetnicima u svim fazama poslovnog razvoja

Broj	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti -Referentna početna vrijednost 2015 -Ciljna vrijednost 2018	Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
Podcilj 3.1: UNAPRJEĐENJE INOVACIONE EFIKASNOSTI PREDUZEĆA Prioriteti: <ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje uslova koji će podsticati oslobađanje inovativnih potencijala preduzeća • Efikasna primjena inovacija kod preduzeća • Jačanje veza nauke i privrede 						
3.1.1. Mjera: Obezbeđivanje grantova za istraživanja i razvoj i drugih oblika stimulisanja preduzeća da se bave istraživanjima i inovacijama Rezultat: Operativna institucionalna infrastruktura koja omogućava povezivanje nauke i privrede, kao i ostvarivanje inovativnih potencijala preduzeća						
3.1.1.1.	Unaprijediti saradnju preduzeća i nauke i stimulisati učešće preduzeća kroz program konkurentnih grantova za projekte I&R i program Centra izvrsnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena saradnja nauke (istraživačkih instituta, univerzitetskih jedinica) i preduzeća (poslovni sektor) kroz grantove za projekte I&R i grant za Centar izvrsnosti • Broj osnovanih start-upova, inovativnih proizvoda ili procesa, kreiranih aplikacija za patente 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj potpisanih ugovora javnih/privatnih/partnerstava između preduzeća i istraživačkih instituta ili univerzitetskih jedinica <p>Referentna polazna vrijednost 2014/2015: 9 formiranih partnerstava (uključujući 1 Centar izvrsnosti sa učešćem od 2 preduzeća) Ciljna vrijednost 2018: najmanje 12 uspješno realizovanih partnerstava</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj formiranih start-upova (iz partnerstva) <p>Referentna polazna vrijednost 2014/2015: 0 start-upova Ciljna vrijednost 2018: najmanje formirana 2 start-upa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MN 	Vodeća institucija: MN Ključni partneri: Centar izvrsnosti, naučno istraživačke ustanove, preduzeća	2016-2017 <ul style="list-style-type: none"> • A,C,D

			<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj inovativnih proizvoda, procesa ili kreiranih patenata <p>Referentna polazna vrijednost 2014/2015: 1 zaštićen patent Ciljna vrijednost 2018: najmanje 15 inovativnih proizvoda, procesa ili kreiranih patenata</p>			
3.1.1.2.	Realizovati program za uvođenje inovacija u MSP - Vaučerske šeme/grantovi	<ul style="list-style-type: none"> Utvrđen i implementiran model/šema za unaprijeđenje proizvoda/usluge, procesa, organizacije i marketinga Unaprijeđeni inovativni potencijali MSP 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj aplikacija MSP <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: do 10</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj inovacija (novi/unaprijeđeni proizvod/usluga, process, organizacija i marketing) <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: okvirno do 10 uspješnih aplikacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj ME/MN 	<p>Vodeće institucije: ME, MN</p> <p>Ključni partner: ME-Direkcija za razvoj MSP</p>	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A,C
<p>3.1.2. Mjera: Promocija mehanizama energetske efikasnosti i upravljanja energijom</p> <p>Rezultat: Racionalno korišćenje energetske resursa u poslovanju preduzeća, na principima zaštite životne sredine, povećanje energetske efikasnosti i veće korišćenje obnovljivih izvora energije</p>						
3.1.2.1.	Uspostavljanje i implementacija finansijskih mehanizama podrške za unapređenje energetske efikasnosti u preduzećima	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljeni finansijski mehanizmi (grant šeme, subvencije i sl.) za implementaciju inovativnih rješenja i novih tehnologije koji vode ka smanjenju zahtjeva za energijom i većem korišćenju lokalno dostupnih obnovljivih izvora energije Realizovani projekti za podršku unapređenju 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Vrijednost finansijskog mehanizam za unapređenje energetske efikasnosti u preduzećima (planirano je uspostavljanje mehanizma u 2018., u trajanju do kraja 2020.) <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 € Ciljna vrijednost 2020: min 500.000€</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj ME 	<p>Vodeća institucija: ME</p> <p>Ključni partneri: Preduzeća u sektoru industrije</p>	2018-2020 <ul style="list-style-type: none"> A,C,D,E,F

		<p>energetske efikasnosti u preduzećima</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljanje sistema za upravljanje energijom u preduzećima 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj implementiranih projekata (planirana realizacija min. 20 projekata do kraja 2020. godine) <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 5 projekata</p>			
3.1.2.2.	Realizovati Program usklađivanja pojedinih privrednih grana sa Zakonom o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine u cilju pribavljanje integrisane dozvole	<ul style="list-style-type: none"> • Smanjen negativan efekat industrijskog zagađenja na zdravlje ljudi i smanjen stepen zagađenosti životne sredine • Povećana energetska efikasnost industrijskih postrojenja • Povećana konkurentnost preduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj izdatih IPPC dozvola <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 4 Ciljna vrijednost 2018: 8</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj AŽŽS/MORT 	<p>Vodeća institucija: MORT</p> <p>Ključni partner: Privredna društva utvrđena Programom</p>	<p>2016-2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • F
<p>Podcilj 3.2: PROMOCIJA PREDUZETNIŠTVA I RAZVOJ MSP</p> <p>Prioriteti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje nefinansijske podrške za razvoj preduzeća • Jačanje nefinansijske podrške usmjerene ka unaprjeđenju inovativnih performansi i razvoj novih preduzeća 						
<p>3.2.1. Mjera: Unaprjeđenje nefinansijskog modela podrške u skladu sa razvojnim i inovativnim potrebama preduzeća</p> <p>Rezultat: Uspostavljen unapređeni model koji obezbjeđuje uslove za pružanje integralne nefinansijske podrške u skladu sa potrebama preduzeća od lokalnog do nacionalnog nivoa</p>						
3.2.1.1.	Izraditi sveobuhvatan elektronski vodič o raspoloživoj podršci za pružanje poslovnih usluga u Crnoj Gori (standardizovani set usluga)	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan nivo informisanosti preduzeća o raspoloživim poslovnim uslugama za preduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj preduzeća kojima je distribuiran elektronski vodič (standardizovani set usluga) <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 100</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Vodič-standardizovani set usluga, Izvještaj ME-Direkcija za razvoj MSP 	<p>Vodeća institucija: ME-Direkcija za razvoj MSP</p> <p>Ključni partneri: Biznis centri, lokalne samouprave</p>	<p>2016-2018</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,C,D
3.2.1.2.	Obezbjeđenje usluga poslovne podrške	<ul style="list-style-type: none"> • Organizovani seminari o podizanju svijesti o značaju zaštite prava intelektualne 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj održanih događaja/broj učesnika 	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj ME/ZIS 	<p>Vodeće institucije: ME, Zavod za intelektualnu svojinu</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,C,E

	preduzećima u oblasti zaštite prava intelektualne svojine i upravljanja energetsom efikasnošću (informisanje, konsalting, promotivne kampanje)	<p>svojine (patenti i žigovi)</p> <ul style="list-style-type: none"> Unaprijeđena informisanost preduzeća o značaju pravilnog upravljanja energijom kroz organizaciju kampanja i seminara 	<p>Referentna polazna vrijednost 2015: 2 događaja/50 učesnika na seminarima zaštite intelektualnih prava</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 5 događaja/125 učesnika na seminarima zaštite intelektualnih prava</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj događaja (kampanje, seminari i sl.)/Broj učesnika <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 događaja u vezi upravljanja energijom</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 2 događaja/50 učesnika u vezi upravljanja energijom</p>		<p>(ZIS), ME-Direkcija za razvoj MSP</p> <p>Ključni partner: Poslovne asocijacije, Preduzeća u sektoru industrije</p>	
3.2.1.3.	Realizacija usluga mentorstva za preduzeća	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijeđeni kapaciteti Biznis centara za pružanje usluga mentoringa za preduzeća u oblasti industrije Povećan broj preduzeća koje su podržane kroz usluge mentorstva (podrška u pripremi i realizaciji razvojnih planova, uspostavljanja poslovne saradnje, podrške u dostupnosti nove tehnologije i sl.) 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj obučениh mentora <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 14</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 20</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj preduzeća koja koriste usluge mentorstva <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 31</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 60</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj ME-Direkcija za razvoj MSP 	<p>Vodeća institucija: ME-Direkcija za razvoj MSP</p> <p>Ključni partneri: Biznis centri, lokalne samouprave</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> A,C,E,F
3.2.1.4.	Realizovati program obuke i savjetovanja za ključne aktere u kreiranju predloga projekata u okviru EU programa	<ul style="list-style-type: none"> Podignut nivo iskorišćenosti raspoloživih programa EU (H 2020 i COSME) u podsticanju razvoja inovativnih preduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj održanih obuka/Broj učesnika (predstavnik preduzeća) <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 2 obuke/30 predstavnika preduzeća</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaji sa održanih programa obuke, liste učesnika, izvještaj ME/MN, Izveštaj Direkcije za MSP 	<p>Vodeća institucija: ME,MN</p> <p>Ključni partneri: Direkcija za razvoj MSP,MORT,MPPR, Poslovne asocijacije</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> A,C,D

			<p>Ciljna vrijednost 2018: 8/100</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj odobrenih aplikacija u okviru programa <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 6</p>			
3.2.2: Mjera: Podsticanje industrijskog razvoja u ruralnim sredinama						
Rezultat: Razvoj mikro i malih preduzeća u ruralnim sredinama u prioritetnim sektorima						
3.2.2.1.	Stvoriti uslove za diverzifikaciju ekonomskih aktivnosti u ruralnim sredinama kroz realizaciju programa podrške (Agrobudžet, IPARD program 2014-2020)	<ul style="list-style-type: none"> • Povećan ukupan broj i promet preduzeća/poljoprivrednih gazdinstava koja posluju u ruralnim sredinama • Povećano zapošljavanje • Smanjena depopulacija u ruralnim sredinama 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj podržanih projekata <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 13 projekata</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 60 projekata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MPRR 	<p>Vodeća Institucija: MPRR</p> <p>Ključni partneri: MORT, NTO, Poslovne asocijacije</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,C,F
3.2.2.2.	Podsticati razvoj prerade hrane u ruralnim sredinama u funkciji razvoja biznisa (Agrobudžet)	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena ponuda prehrambenih proizvoda sa geografskim porijeklom • Povećana zaposlenost • Jačanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača • Stvaranje dodate vrijednosti poljoprivrednih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj podržanih projekata <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 46 projekata</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: 150 projekata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MPRR 	<p>Vodeća institucija: MPRR</p> <p>Ključni partneri: ME, NTO, Poslovne asocijacije</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,C,F
3.2.2.3.	Realizovati Program podsticajnih mjera u oblasti turizma za 2016/2017 godinu (podrška za obogaćivanje i unapređenje ponude, znanja i vještina	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđena i diversifikovana turistička ponuda • Redukovana sezonalnost destinacije 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Ukupan broj manifestacija <p>Referentna polazna vrijednost 2015/2016: 296</p> <p>Ciljna vrijednost 2018: povećanje od maksimum 10% u odnosu na prethodni poziv 2015/2016</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj projekata kojim su 	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MORT, NTO 	<p>Vodeća institucija: MORT</p> <p>Ključni partneri: NTO, Poslovne asocijacije</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,F,E

	neophodnih za turizam, organizovanje manifestacija i dostupnosti)		<p>odobrena sredstva</p> <p>Referentna polazna vrijednost 2015/2016: 56 Ciljna vrijednost 2018: povećanje od maksimum 10% u odnosu na prethodni poziv 2015/2016</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Iznos opredijeljenih sredstava za realizaciju Programa <p>Referentna polazna vrijednost 2016/2017: 400.000€ Ciljna vrijednost 2018: vremenski okvir trajanja programa je zaključno sa 2017, uz mogućnost nastavka</p>			
<p>3.2.3. Mjera: Podsticanje unaprjeđenja postojećih i kreiranje novih preduzeća koji su orijentisani ka prioritetnim sektorima</p> <p>Rezultat: Uspostavljeni uslovi za podizanje konkurentnosti na nivou preduzeća, posebno onim preduzećima koji imaju inovativne potencijale i orijentisani su ka sektorima koje imaju potencijale rasta konkurentnosti na domaćem tržištu i povećanje izvoza</p>						
3.2.3.1.	Podsticajne mjere za povećanje kvaliteta standarda postojećih smještajnih kapaciteta, kao i razvoj novih visoko kvalitetnih smještajnih kapaciteta	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje nivoa kvaliteta usluga i poboljšanje konkurentnosti u sektoru turizma • Realizovane započete investicije u visoko-kvalitetne hotelske kapacitete • Proširena visoko-kvalitetna specifična turistička ponuda • Povećanje zaposlenosti i prihoda 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Povećan broj hotela sa 4 i 5 zvjezdica <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 125 Ciljna vrijednost 2018: 178</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Iznos opredijeljenih sredstava za subvencije dijela kamata na kredite <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 € Ciljna vrijednost 2018 (indikativno): oko 2 miliona €</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj Komisije za kategorizaciju ugostiteljskih objekata, MORT 	<p>Vodeća institucija: MORT</p> <p>Ključni partneri: IRFCG, bankarski sektor</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,F
3.2.3.2.	Diverzifikacija turističke ponude na Sjeveru Crne Gore	<ul style="list-style-type: none"> • Diverzifikovan i unaprijeđen turistički proizvod na Sjeveru CG 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj skijališta u Crnoj Gori <p>Referentna polazna vrijednost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj MORIT 	<p>Vodeće institucije: MORIT</p> <p>Ključni partneri:</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A, F

		<ul style="list-style-type: none"> • Povećan broj turista, noćenja i prihoda ostvarenih na Sjeveru Crne Gore po osnovu boravka turista • Povećan broj MSP koja obavljaju djelatnosti u funkciji razvoja turizma • Povećan broj radnih mjesta na Sjeveru CG 	<p>2015: 5 Ciljna vrijednost 2018: najmanje 8, u zavisnosti od dinamike realizacije projekata</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Iznos opredijeljenih sredstava za finansiranje obnove postojećih i stvaranja infrastrukture na novim lokacijama namijenjenim za skijališta <p>Referentna polazna vrijednost 2015: oko 6.4 mil € Ciljna vrijednost 2018: povećanje od najmanje 10% u zavisnosti od definisanja modela dalje valorizacije skijališta</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broja turista/noćenja na sjeveru u gradovima u kojim će se investirati u skijališta i prateće sadržaje <p>Referentna polazna vrijednost zimska sezona 2015/2016: broj turista 14.949/broj noćenja 33.367 Ciljna vrijednost zimska sezona 2017/2018: povećanje od minimum 10% u odnosu na 2015/2016 i u broju turista i u broju noćenja</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Nivo privatnih investicija u skijališta/ski resorte <p>Referentna polazna vrijednost 2015: / Ciljna vrijednost 2018: investicija u</p>		Investiciono razvojni fond Crne Gore, privatni investitori	
--	--	---	---	--	--	--

			visini od maksimum 5% ukupnog iznosa investicije iz budžeta za 2018. ¹			
3.2.3.3.	Unaprijediti turističku ponudu kroz valorizaciju nautičkog potencijala kroz izgradnju novih vezova u marinama (more, jezera i rijeke)	<ul style="list-style-type: none"> • Diverzifikovan turistički proizvod • Bolja dostupnost i povezanost destinacije • Povećan broj radnih mjesta • Generisan dodatan prihod 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj vezova u marinama Referentna polazna vrijednost 2015: 1.765 Ciljna vrijednost 2018: 3.520	<ul style="list-style-type: none"> • IV: MONSTAT,MORT 	Vodeća institucija: MORT Ključni partneri: MSP,IRFCG	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> • A,B,E,F

¹ Očekivana vrijednost ulaganja u skijališta i ski resorte od strane privatnih investitora je maksimum do 5% ukupno planiranih investicija iz budžeta za 2018. godinu (do 350.000€).

STRATEŠKI CILJ 4. PRISTUP TRŽIŠTU

- R4.1: Smanjen trgovinski disbalans kroz povećanje izvoza i smanjenje uvoza u prioritetnim sektorima u kojima Crna Gora ima komparativnu prednost
- R4.2: Bolji ambijent za trgovinu kroz unaprjeđenje logistike kojom se pojednostavljuju i smanjuju troškovi međunarodnog poslovanja za izvoznike

Broj	Planirane aktivnosti	Očekivani rezultati	Indikatori ostvarenosti -Referentna početna vrijednost 2015 -Ciljna vrijednost 2018	Izvori verifikacije	Nadležnost	Period Izvor finansiranja
Podcilj 4.1: JAČANJE IZVOZNIH PERFORMANSI PREDUZEĆA U PRIORITETNIM SEKTORIMA						
Prioriteti:						
<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje konkurentnosti svakog pojedinačnog preduzeća • Unaprjeđenje strukture izvoza 						
4.1.1. Mjera: Unaprjeđenje koncepta organizovanosti preduzeća u klasterne i jačanje povezanosti preduzeća						
Rezultat: Bolja informisanost i povećana organizovanost preduzeća u klasterne, posebno u prioritetnim sektorima						
4.1.1.1.	Podrška razvoju klastera kroz grantove, jačanje kapaciteta za upravljanje klasterima i promocija razvoja novih klastera i uključivanje u lance vrijednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprijeđeno udruživanje preduzeća u klasterne (broj članova) kroz bespovratnu finansijsku podršku u okviru realizacije Program podsticanja razvoja klastera u Crnoj Gori do kraja 2016. godine • Unaprijeđeni kapaciteti za upravljanje klasterima i osnivanje novih klastera kroz tehničku podršku (trening, radionice, konferencije, razmjena znanja i umrežavanje) • Unaprijeđeno prepoznavanje i promocija • Uspostavljena međunarodna partnerstva posredstvom raspoloživih EU programa 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj podržanih klastera <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 1 Ciljna vrijednost 2016: 5 Ciljna vrijednost 2018: / (vremenski okvir Programa je 2012-2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Vrijednost finansijske podrške <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 10.000€ Ciljna vrijednost 2016: 50.000€ Ciljna vrijednost 2018: / (vremenski okvir Programa je 2012-2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj podržanih klastera kroz tehničku podršku <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 4 Ciljna vrijednost 2018: 10</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj preduzeća/klastera 	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izvještaj o realizaciji Programa - ME 	<p>Vodeća institucija: ME</p> <p>Ključni partneri: ME- Direkcija za razvoj MSP, Poreska uprava, UNDP i 3 lokalne samouprave</p>	2012-2016. <ul style="list-style-type: none"> • A,E

			koja su koristila raspoložive EU programe			
			Referentna vrijednost 2015: 1 klaster aplicirao Ciljna vrijednost 2018: 2 klastera			
4.1.2. Mjera: Realizacija programa podrške preduzećima za implementaciju i sertifikaciju zasnovanu na standardima						
Rezultat: Povećan broj preduzeća sa uvedenim potrebnim standardima i sertifikatima						
4.1.2.1.	Podsticati uvođenje i sertifikaciju sistema upravljanja kvalitetom i bezbjednošću hrane, kao i uključivanje poljoprivrednih proizvođača u registrovane šeme kvaliteta (Agrobudžet)	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijeđen kvalitet i bezbjednost proizvoda Poboljšana konkurentnost Povećan broj proizvođača uključenih u šeme kvaliteta (organska proizvodnja, zaštita geografskih oznaka itd.) Povećan broj sertifikovanih organskih proizvođača 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj poljoprivrednih proizvođačkih grupa <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 0 Ciljna vrijednost 2018: 2</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj podržanih proizvođača za sisteme upravljanja kvalitetom i bezbjednošću hrane <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 4 Ciljna vrijednost 2018: 15</p> <ul style="list-style-type: none"> IO: Broj podržanih sertifikovanih organskih proizvođača <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 71 Ciljna vrijednost 2018: 120</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj MPRR 	<p>Vodeća institucija: MPRR</p> <p>Ključni partneri: Monteorganica, Poslovne asocijacije</p>	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A
4.1.2.2.	Realizovati Program podrške konkurentnosti privrednih subjekata kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijeđena implementacija međunarodnih standarda u industriji i ostalim djelatnostima kroz bespovratnu finansijsku podršku 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj podržanih preduzeća <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 12 Ciljna vrijednost 2016: 15 Ciljna vrijednost 2018: / (vremenski okvir Programa je 2014-2016)</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj o realizaciji Programa ME 	<p>Vodeća institucija: ME</p> <p>Ključni partneri: Akrediciono tijelo Crne Gore, Institut za standardizaciju</p>	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A

	poslovanja		<ul style="list-style-type: none"> IO: Vrijednost finansijske podrške <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 48.500 € Ciljna vrijednost 2016: 100.000 € Ciljna vrijednost 2018: / (vremenski okvir Programa je 2014-2016)</p>			
4.1.2.3.	Realizovati aktivnosti na planu FSC sertifikacije gazdovanja šumama	<ul style="list-style-type: none"> Unaprijeđeno gazdovanje šumama u skladu sa FSC standardom Praćenje lanca kontrole Povećana konkurentnost preduzeća Olakšan pristup Evropskim tržištima 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Površina sertifikovanih šuma <p>Referentna polazna vrijednost: 2015: 0 ha Ciljna vrijednost 2018: 50.000 ha</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Podaci MP RR, Uprava za šume 	Vodeća institucija: MP RR Ključni partner: Uprava za šume	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A,E
4.1.3. Mjera: Harmonizacija tehničkih propisa i standarda Rezultat: Donošenje tehničkih propisa i crnogorskih standarda koji su nastali preuzimanjem evropskih i međunarodnih standarda						
4.1.3.1.	Dalje jačati sistem infrastrukture kvaliteta u cilju daljeg unaprijeđenja konkurentnosti preduzeća	<ul style="list-style-type: none"> Uspostavljena infrastruktura u skladu sa pravilima EU i WTO U potpunosti zakonski osnov za proizvodnju koja eliminiše barijere u trgovini Unaprijeđena konkurentnost preduzeća 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj harmonizovanih propisa u oblastima vezanim za industriju <p>Referentna polazna vrijednost (zaključno sa 2015): 123 harmonizovanih propisa u oblasti industrije Ciljna vrijednost 2018: oko 200</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj ME 	Vodeća institucija: ME Ključni partneri: Institut za standardizaciju, Akreditaciono tijelo, Zavod za metrologiju	2016 <ul style="list-style-type: none"> A,C
4.1.3.2.	Prihvatanje harmonizovanih EU standarda	<ul style="list-style-type: none"> Punopravno članstvo u CEN (Evropski komitet za standardizaciju) Potpuno prihvatanje svih harmonizovanih evropskih standarda 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj donijetih standarda <p>Referentna polazna vrijednost (zaključno sa 2015): oko 14.000 donijetih standarda Ciljna vrijednost 2018: oko 20.000 harmonizovanih standarda</p>	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj ISME 	Vodeća institucija: ISME Ključni partneri: Članovi tehničkih komiteta ISMEa iz oblasti industrije, Ministarstvo ekonomije	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A
4.1.4. Mjera: Standardizacija procedura kodifikacije i osiguranja kvaliteta proizvoda za potrebe odbrane Rezultat: Donošenje standarda odbrane koji su nastali preuzimanjem NATO standarda						
4.1.4.1.	Donošenje/preuzimanje NATO	<ul style="list-style-type: none"> Punopravno članstvo u NATO kodifikacionom 	<ul style="list-style-type: none"> IO: Broj donijetih NATO standarda iz oblasti kodifikacije 	<ul style="list-style-type: none"> IV: Izvještaj Ministarstvo odbrane 	Vodeća institucija: Ministarstvo odbrane	2016-2020 <ul style="list-style-type: none"> A

	standarda za oblasti NATO kodifikacije i osiguranja kvaliteta proizvoda u sektoru industrije za potrebe odbrane	<p>sistemu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preuzimanje svih NATO standarda za ove oblasti • Mogućnost kodifikacije originalnih crnogorskih proizvoda • Mogućnost sertifikacije menadžmenta kvaliteta kompanija namjenske industrije po NATO AQAP standardima 	<p>i osiguranja kvaliteta proizvoda za potrebe odbrane</p> <p>Referentna polazna vrijednost (zaključno sa 2015): 2 standarda za oblast kodifikacije Ciljna vrijednost 2018: 3 standarda za oblast kodifikacije i 10 NATO AQAP standarda za oblast osiguranja kvaliteta proizvoda za potrebe odbrane</p>		<p>Ključni partneri: Zainteresovane kompanije</p>	
<p>4.1.5. Mjera: Podrška za internacionalizaciju preduzeća i njihovog poslovanja na stranom tržištu</p> <p>Rezultat: Jačanje izvoznih performansi preduzeća i njihova uključenost na tržište regiona i EU</p>						
4.1.5.1.	Podsticati internacionalizaciju domaćih preduzeća kroz pružanje informacija, organizaciju poslovnih susreta, sajмова, misije za razvoj kroz aktivnosti EEN mreže	<ul style="list-style-type: none"> • Povećana spremnost za izvoz preduzeća i povećana internacionalizacija preduzeća kroz učešće na poslovnim susretima, sajmovima i misijama za razvoj • Unaprijeđena saradnja preduzeća na međunarodnom nivou 	<ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj preduzeća kojima su pružene informacije o izvoznim tržištima i mogućnostima za međunarodnu saradnju <p>Referentna početna vrijednost 2015: 50 Ciljna vrijednost 2018: 100</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj učesnika koja su učestvovala na događajima <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 50 Ciljna vrijednost 2018: 100</p> <ul style="list-style-type: none"> • IO: Broj preduzeća koja su uspostavila poslovnu saradnju <p>Referentna polazna vrijednost 2015: 6 Ciljna vrijednost 2018: 25</p>	<ul style="list-style-type: none"> • IV: Izveštaj ME-Direkcija za razvoj MSP 	<p>Vodeća institucija: ME-Direkcija za razvoj MSP</p> <p>Ključni partner: Članovi Konzorcijuma</p>	<p>2016-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> • A,C,D,E

ⁱPočetak godina realizacije Industrijske politike je 2016, a realizaciju pojedinih aktivnosti može najduže trajati do 2020

ⁱⁱNajrelevantnijih potencijalni izvori finansiranja za svaku aktivnosti su strukturirani na sljedeći način:

- A – sredstva javnog sektora, iz nacionalnog budžeta uključujući i sredstva lokalnih samouprava;
- B – sredstva iz IPA II obezbijedena kao budžetska podrška;
- C – sredstva iz IPA II obezbijedena za realizaciju sektorskih sažetaka (*fiche*) i projekata;
- D – sredstva iz programa EU (npr. Erasmus+, COSME, Horizont 2020);
- E – sredstva od drugih donatora;
- F – doprinosi iz privatnog sektora.

LISTA SKRAĆENICA

ME-Ministarstvo ekonomije
MIDT-Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
MRSS-Ministarstvo rada i socijalnog staranja
MPRR-Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
MORT-Ministarstvo održivog razvoja i turizma
MUP-Ministarstvo unutrašnjih poslova
MN-Ministarstvo nauke
MF-Ministarstvo finansija
MP-Ministarstvo prosvjete
MN-Ministarstvo nauke
MZ-Ministarstvo zdravlja
MO-Ministarstvo odbrane
RAE-Regulatorna agencija za energetiku
IRFCG-Investiciono razvojni Fond Crne Gore
MFI-Međunarodne finansijske institucije
MSP-mala i srednja preduzeća
UCG-Univerzitet Crne Gore
CSO-Centar za stručno obrazovanje
WBIF-Zapadnobalkanski investicioni okvir
ISME-Institut za standardizaciju Crne Gore
EBRD-Evropska banka za obnovu i razvoj
NTO-Nacionalna turistička organizacija
ZZZCG-Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Poslovne asocijacije:

PKCG-Privredna komora Crne Gore
UPCG-Unija poslodavaca Crne Gore
MBA-Montenegro biznis alijansa
Zanatska komora